

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517204581
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2517204581.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkyň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. J., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXX/X, O., v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matky Mgr. Z. J., PhD., nar. XX.X.XXXX, t.č. bytom S. XXX/X O., právne zastúpenej RS legal s.r.o., advokátskou kanceláriou JUDr. Daniela Suchánková, so sídlom M. Waltariho 7, Piešťany a otca Ing. arch. Y. J., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXXX/X, G. - N. S., právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom Kadnárova 83, Bratislava, v konaní o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo dňa 14. novembra 2017, sp. zn. 9P/130/2017-75, takto

rozhodol:

Odvolačný súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti úpravy styku otca s maloletým m e n í tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletým každý utorok a štvrtok v čase od 17.00 hod. do 19.00 hod., každú párnú sobotu a každú nepárnu nedeľu od 09.00 hod. do 11.00 hod. tak, že si maloletého prevezme v určenom čase v detskom kútiku obchodného domu Aupark v Piešťanoch a na rovnakom mieste matke po skončení styku maloletého vráti. Matka je povinná maloletého na stretnutie s otcom riadne pripraviť a v určenom čase otcovi odovzdať a otec je povinný v určenom čase maloletého matke vrátiť. Rodičia súd povinní bezodkladne sa vzájomne informovať, ak nastane prekážka realizácie styku. V prípade odpadnutia styku z dôvodov na strane matky alebo maloletého je matka povinná bezodkladne, najneskôr v lehote 8 dní od odpadnutia prekážky, poskytnúť otcovi náhradný termín styku.

odôvodnenie:

1. Uznesením napadnutým odvolaním súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého ponechal v starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého vo výške 150 eur mesačne vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a súčasne upravil styk otca s maloletým v rozsahu každého párneho štvrtka od 17.00 hod. do 19.00 hod. sa každej nepárnej nedele od 09.00 hod. do 11.00 hod. v prítomnosti matky s tým, že matka je povinná maloletého na stretnutie s otcom riadne pripraviť a otcovi odovzdať pred obecným alebo mestským úradom v mieste bydliska matky v určenom čase a otec je maloletého povinný po realizácii styku v určenom čase na tom istom mieste matke odovzdať.

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), tiež ustanovením § 2 a § 366 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), vecne dôvodil, že matka návrhom zo dňa 13.9.2017 žiadala neodkladným opatrením zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti, otcovi uložiť prispievať na výživu maloletého sumou 700 eur mesačne a upraviť styk otca s maloletým každý nepárny týždeň v sobotu od 09.00 hod. do 11.00 hod. a každý párný týždeň vo štvrtok od 17.00 hod. do 19.00 hod. v jej prítomnosti a na verejnom priestranstve, dôvodiac, že s otcom dieťaťa sa na jeho výchove nevedia dohodnúť. Od júla 2017 nežijú v spoločnej domácnosti, matka sa s maloletým odsťahovala k svojim rodičom, kde má vytvorené vhodné zázemie pre riadnu starostlivosť

o maloletého. Zároveň navrhla, aby súd rovnakým spôsobom upravil rodičovské práva a povinnosti k maloletému aj vo veci samej. Otec návrhom z 2.10.2017 žiadal nariadiť neodkladné opatrenie na úpravu jeho styku s maloletým každý týždeň v utorok, vo štvrtok od 17.00 hod. do 18.30 hod., v sobotu od 10.00 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 11.30 hod., pričom uviedol, že správanie matky sa po pôrode zmenilo, trpela výkyvmi nálady, mala hysterické záchvaty a nerozumela si s jeho rodinnými príslušníkmi. Otec považuje za dôležité, aby súd už v neodkladnom opatrení široko upravil jeho stretávanie s maloletým, pretože aktuálne si syna nemôže zobrať do G. a zachovať tak jeho kontakt s rodinou. Súd z úradnej činnosti zistil, že na Okresnom súde Piešťany prebieha na návrh matky konanie o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu pod sp. zn. 9P/159/2017. Z potvrdenia OO PZ Piešťany zo dňa 27.9.2017 vyplýva, že v uvedený deň matka na otca podala oznámenie, keďže sa bála, že jej maloletého zoberie. Uviedla, že otec jej dal v marci 2017 facku a chytil ju pod krk, čo neoznámila a nemala žiadne zranenia. Po odchode zo spoločnej domácnosti otec chodí syna navštevovať dvakrát do týždňa, stretávajú sa na verejných miestach v Piešťanoch, otec fyzicky synovi neublízuje ale pravidelne vyvoláva hádku v jej prítomnosti, nadáva jej, že je psychicky chorá, pričom matka uviedla, že sa nelieči ani neliečila na žiadnu duševnú chorobu. Súd mal zhodnými tvrdeniami rodičov ako aj správou kolízneho opatrovníka za osvedčené, že rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti a osobnú starostlivosť o maloletého od júla 2017 vykonáva matka, u ktorej má maloletý vytvorené vhodné podmienky, pričom v starostlivosti matky o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Kolízny opatrovník prešetril pomery aj u otca maloletého, ktorý býva v G. vo vlastnom byte, ktorý obývali rodičia maloletého spoločne do 25.7.2017, kedy sa matka s maloletým odsťahovala k svojim rodičom do O.. Do polovice augusta bolo otcovi umožnené, aby maloletého navštevoval v dome rodičov manželky, kde mohol aj prespávať a od polovice augusta 2017 mu je umožnené stykať sa s maloletým v kaviarni v Piešťanoch, s tým, že termín a čas mu určí matka. Podľa kolízneho opatrovníka aj u otca má maloletý vhodné podmienky pre starostlivosť o dieťa.

3. Súd prvej inštancie mal za to, že matka osvedčila, že sú tu dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle jej návrhu a maloletého ponechal v matkinej starostlivosti, keď tvrdenia otca o nepriaznivom psychickom stave matky nemal z obsahu spisového materiálu osvedčené (t.j. že by matka trpela psychickými problémami, v dôsledku ktorých by maloletého ohrozovala) a ani šetrením kolízneho opatrovníka neboli zistené v jej starostlivosti o maloletého žiadne nedostatky. Otcovi súd určil povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere v zmysle § 366 CMP a to v sume, ktorú navrhol sám otec. Zároveň súd dospel k záveru, že je daná aj potreba dočasnej úpravy styku otca s maloletým, pričom súd vychádzal z toho, že po odchode matky zo spoločnej domácnosti sa otec s maloletým pravidelne stretával, o čom svedčí aj priložená sms komunikácia účastníkov, z čoho vyplýva, že maloletý je na otca a pravidelný styk s ním zvyknutý. Za primeraný rozsah styku ustálil súd každý párný štvrtok od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 09.00 hod. do 11.00 hod. v prítomnosti matky, ktorú súd považoval za nevyhnutnú vzhľadom na vek dieťaťa a potrebu jeho dojčenia. S prihliadnutím na konflikty medzi rodičmi súd pristúpil k vymedzeniu miesta realizácie styku na verejnom priestranstve, ktorá skutočnosť by mala eliminovať pravdepodobnosť neodôvodnených a neprimeraných reakcií zo strany rodičov maloletého. Požiadavke otca, aby bol styk s dieťaťom upravený v širšom rozsahu z dôvodu, aby syna mohol zobrať do G., súd prvej inštancie nevyhovet s poukazom na útlý vek maloletého, možných negatívnych dopadov súvisiacich s prevázaním, ako aj s ohľadom na nutnosť prítomnosti matky, ktorá maloletého stále dojčí.

4. Proti tomuto uzneseniu v časti výroku o úprave jeho styku s maloletým podal v zákonnej lehote odvolanie otec s odôvodnením, že zvolená úprava neposkytuje dostatočné možnosti jeho realizácie styku s maloletým. Uviedol, že matka nemá záujem podporovať budovanie vzťahu otca s maloletým, o čom svedčí skutočnosť, že nedodržiavala ani dohodu, ktorú rodičia prostredníctvom ich právnych zástupcov uzavreli dňa 3.11.2017, podľa ktorej stretávanie otca s maloletým malo prebiehať v sobotu od 09.00 hod. do 11.00 hod. a v nedeľu od 17.00 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec si mal syna vyzdvihnúť aj odovzdať v Auparku v Piešťanoch a styk mal prebehnúť bez prítomnosti matky, matka si stanovila podmienku, aby otec chodil na stretnutia sám, bez svojich rodičov. Dohodlo sa, že takéto stretávanie bude prebiehať počas dvoch týždňov a následne sa dohodnú, či je vhodné, aby na stretnutia prišli aj starí rodičia zo strany otca, prípadne, či by bolo vhodné stretávanie aj cez týždeň. Rodičia sa tiež dohodli, že takéto stretnutia budú realizované v zmysle dohody rodičov nezávisle od neodkladného opatrenia, ktoré nariadi súd. S takouto dohodou obe strany súhlasili avšak matka po obdržaní uznesenia o neodkladnom opatrení túto dohodu jednostranne zrušila, aj keď prvý víkend dňa 4. až 5. 11.2017 prebehol v zmysle dohody. Druhý víkend už matka trvala na tom, že bude prítomná na stretnutí a následne po piatich minútach poslala otca preč, takže ich stretnutie trvalo 5 minút. Otec uviedol, že pokiaľ sa matke nepáči

niečo, čo otec povie, matka stretnutie ukončí, ktoré správanie si otec nevie vysvetliť. Matka zmenila čas na nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod. teda na čas, keď maloletý spí, aby s ním otec nemohol mať aktívny kontakt a v tomto čase v nedeľu aj stretnutie prebehlo s tým, že maloletý väčšinu času spal. Tretí víkend prebehol v sobotu 18.11.2017, kedy sa otec dostavil o 08.45 hod. na stretnutie a čakal do 09.30 hod. na dohodnutom mieste, avšak matka s maloletým sa nedostavila a na otcov dotaz, či s maloletým príde do Auparku, mu odpísala, že dohoda bola na dva skúšobné týždne a vypršala. Matka mu uviedla, že môže byť so synom v utorok od 14.00 hod. do 16.00 hod. v Auparku, kedy sa otec aj reálne opäť dostavil, keďže chcel byť so synom (i keď vtedy syn spí) a dúfal, že si to matka medzičasom opäť nerozmyslí. V utorok 21. novembra mu matka umožnila styk s maloletým, prvú pol hodinu sa mu otec venoval v Panta Rhei, čítal mu z detských knižiek, následne bol maloletý unavený a otec ho preto dal spať do kočíka a vyše hodiny ho kočíkoval počas jeho spánku. Matka celý čas chodila za otcom desať krokov. Otec poukazuje na to, že vystavený ľubovôli matky, ktorá nerobí nič preto, aby so synom mohol byť čo najviac času a otec sa prispôbuje matkiným zmenám, len aby mohol byť so synom. Otec uviedol, že si je vedomý veku dieťaťa, podľa jeho názoru však matka účelovo vyťahuje argument kojenia, tento problém sa však dá riešiť viacerými, kratšími stretnutiami počas týždňa. Maloletý bol už od pôrodu kojený len čiastočne a z väčšej miery bol dokrmovaný Nutrilonom, čo je aj zaznamenané v zdravotnej dokumentácii maloletého a je vysoko pravdepodobné, že v súčasnosti už kojený nie je. Otec poukázal na to, že od narodenia má k maloletému veľmi silný vzťah, pravidelne chodieval spolu s matkou aj do poradne, hneď po príchode z pôrodnice zostával maloletý s otcom sám, kedy matka chodievala na vyšetrenia do nemocnice, otec ho tiež sám vozieval v kočíku, vždy o maloletého prejavoval záujem. Otec nie je asociál, alkoholik, drogový závislý, súdne trestaný ani násilník, ako sa ho snaží vykresliť matka maloletého, miluje svojho syna a maloletý potrebuje rodičovskú lásku oboch rodičov. Je v záujme maloletého, aby mu zo strany matky nebola odopieraná rodičovská láska otca, pričom na dôležitosť stretávania maloletého s otcom poukazuje tiež detská lekárka maloletého MUDr. I.. Otec prítomnosť matky nepovažuje za vhodnú. Dve stretnutia bez jej prítomnosti dňa 4. a 5. 11.2017 prebehli úplne bez problémov, dieťa bolo spokojné a obaja si užívali prítomnosť toho druhého bez toho, aby boli vyrušovaní. Matka počas týchto stretnutí dieťa nekojila. Aj tvrdenie matky maloletého, že s otcom nevedia komunikovať a hádajú sa, je dôvodom na to, aby otcovi bolo umožnené stykať sa s maloletým bez jej prítomnosti tak, aby pri stretnutiach bol klud a aby nevznikalo napätie. Otec navrhuje, aby odvolací súd upravil jeho styk s maloletým v bežných týždňoch každý utorok od 17.00 hod. do 18.30 hod., vo štvrtok od 17.00 hod. do 18.30 hod., v sobotu od 10.00 hod. do 18.30 hod. a v nedeľu od 09.00 hod. do 11.30 hod. bez prítomnosti matky. Je toho názoru, že jedno stretnutie v týždni (v sobotu) by malo byť dlhšie ako ostatné, aby mohol syna vziať do G., na ktorý návrh súd prvej inštancie neprihliadol, argumentujúc útlým vekom dieťaťa a možnými negatívnymi dopadmi súvisiacimi s prevážaním, ako aj nutnosťou prítomnosti matky, ktorá dieťa dojčí. Otec však považuje prevážanie detí od útleho veku za prirodzené, ostatne aj kým rodina žila spolu v G., bežne maloletého J. prevážali k starým rodičom do O.. Navyše v súčasnosti už matka pravdepodobne maloletého vôbec nedojčí. V odvolaní otec priložil fotodokumentáciu na preukázanie silnej väzby otca k synovi počas prvých mesiacov po pôrode a lekársku správu MUDr. H. I., v ktorej sa okrem iného uvádza, že okolo 1 - 1,5 roka nie je materské mlieko bezpodmienečne nutné, pričom lekárka pokladá styk dieťaťa s otcom za prvoradý pre dieťa, vzhľadom na jeho ďalší vývin a kontakt s otcom za dôležitejší ako dojčenie. V správe sa tiež uvádza, že otec chodieval s dieťaťom do poradne pravidelne aj s matkou dieťaťa a vždy prejavoval o dieťa živý záujem, záujem zo strany otca o pravidelný styk so synom je veľmi silný.

5. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu nesúhlasila s návrhom otca na rozšírenie styku s maloletým neodkladným opatrením a uznesenie súdu prvej inštancie považovala za vecne správne. Uviedla, že zvýšenie intenzity stretávania v súčasnosti neprichádza do úvahy, pretože každé stretnutie otca s dieťaťom sa spravidla končí jeho plačom, nočným budením, zníženým príjmom potravy a po útoku manželových rodičov na dieťa aj točením ručičkami. Uviedla, že otec dieťaťa sám priznal, že nezvláda manipuláciu s dieťaťom, kočiarom, obliekanie a pod., ďalej neustále vnáša do stretnutí prvky, ktoré sem nepatria a negatívne vplývajú na stretnutia. Je tiež zo strany otca nevyhnutné, aby si spravil poriadok vo vzťahoch v rámci rodiny a prijal skutočnosť, že rodičmi sú otec a matka a nie jeho rodičia. Matka zásadne trvá na svojej prítomnosti pri stretnutiach, ktorú považuje za nevyhnutnú. Má totiž vážne obavy o zdravie, pohodu a bezpečie dieťaťa. Úprava styku otca so synom tak, ako je uvedená v prvoinštančnom uznesení, je vyhovujúca a dostatočná a je aj nad rámec skutočnej súčasnej potreby dieťaťa. Otec si neuvedomuje, že jeho stretávanie má prebiehať v pohode a pokoji tak, aby si maloletý uvedomoval jeho blízkosť a prítomnosť a aby sa mohol medzi nimi vytvárať a upevňovať vzťah, pričom presadzovanie prítomnosti rodinných príslušníkov zo strany otca považuje matka za prejav jeho veľkej bezohľadnosti

voči dieťaťu. Poukázala napr. na stretnutie dňa 30.11.2017, na ktoré otec prizval svoju matku a nakoľko dieťa bolo plačlivé a rozrušené, vyzvala matka otca dieťaťa, aby jeho matka odišla, čo sa nestalo a otec začal matke maloletého pred nosom mávať uznesením súdu, pričom bol zjavne presvedčený, že z rozhodnutia vyplýva právo jeho rodinných príslušníkov zúčastňovať sa na stretnutí s dieťaťom a to bez ohľadu na jasný a dôvodný nesúhlas matky dieťaťa s ich prítomnosťou. Otec dieťaťa stanovisko matky maloletého nerešpektuje, a trvá na ich prítomnosti, čím výrazne zhoršuje aj vzájomný vzťah rodičov maloletého medzi sebou. Matka uviedla, že vzájomné vzťahy rodičov sú veľmi vážne narušené a napäté a väčšina ich vzájomných stretnutí končí kontaktovaním polície. Napriek tomu uzavreli za prítomnosti právnych zástupcov dňa 3.11.2017 dohodu, ktorú matka považovala za maximálne ústretovú z jej strany, avšak jej plnenie zmaril otec dieťaťa tým, že hneď na začiatku druhého stretnutia si začal fotiť maloletého i matku a natáčať video, s čím matka nesúhlasila. Matka je toho názoru, že nakoľko sa koncom júla odsťahovala s dieťaťom zo spoločnej domácnosti, došlo tým k odcudzeniu medzi otcom a dieťaťom, ktoré treba naprávať postupne, v závislosti od mentálnej vyspelosti dieťaťa a jeho potrieb a podľa záverov znaleckého dokazovania. Dočasná úprava styku podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie je preto dostatočná, zodpovedá potrebám dieťaťa a chráni jeho záujem.

6. Otec v odvolacej replike uviedol, že matka klame. Nikdy nepriznal, že by mal problémy s manipuláciou so synom, jeho obliekaním a pod., pretože žiadne takéto problémy nemá a nikdy nemal. Naopak, matka žije s dieťaťom u svojich rodičov, ktorí sa starajú o ňu aj o maloletého, nakoľko matka nezvláda opateru o syna. Maloletý je na stretnutiach s ním šťastný a veselý, čo má otec zaznamenané na videách a fotografiách z ich stretnutí a negatívnu atmosféru na stretnutia vnáša iba matka maloletého. Práve z tohto dôvodu by bol otec rád, keby stretnutia prebiehali bez jej prítomnosti, aby sa mohol v klude venovať maloletému, ktorému matka právo na otca odopiera. Poukázal na deň 10.12.2017, kedy v zmysle uznesenia súdu mal byť v čase od 09.00 hod. do 11.00 hod. s maloletým, a matka namiesto toho vzala maloletého o 09.00 hod. do nemocnice na pohotovosť, s tým, že maloletý vracal, čo otcovi oznámila cez sms, aby nechodil. V tom čase už bol na ceste, takže sa do Piešťan dostavil a po príchode na pohotovosť mu matka maloletého spolu s jej otcom odmietli stretnutie s maloletým, ktorého naložili do auta a odišli s ním preč. Otec sa následne informoval na zdravotný stav maloletého na pohotovosti, kde mu ošetrojúca lekárka vysvetlila, že maloletému v princípe nič nebolo, ak by vracal, ako tvrdila matka, videla by začervenané hrdlo, nič také však nevidela, ani mu nič nepredpísala. Otec poukazuje na to, že matka spolu s rodičmi je schopná vziať zdravého syna do nemocnice medzi vírusy a bacity, len aby zabránila otcovi byť s ním.

7. Kolízny opatrovník k odvolaniu otca uviedol, že vzhľadom na vzájomné vyjadrenia rodičov, ktorí obaja žiadajú psychiatrické vyšetrenie druhého rodiča, ako aj vzhľadom na útlý vek maloletého, ktorý neumožňuje kolíznemu opatrovníkovi priamo zistiť jeho názor, nemôže k nariadeniu neodkladného opatrenia jednoznačne zaujať stanovisko, čo bude možné až po posúdení lekárom z oblasti psychiatria alebo psychológia. V súčasnosti obaja rodičia dobrovoľne navštevujú Referát poradensko - psychologických služieb na ÚPSVaR Piešťany. Kolízny opatrovník dáva odvolaciemu súdu na zváženie, že vhodnejšou úpravou styku s druhým rodičom by mali byť častejšie stretnutia dva až trikrát týždenne v trvaní 1,5 - 2 hodiny, pričom k nutnosti prítomnosti matky sa v súčasnosti kolízny opatrovník vyjadriť nevie.

8. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - otec dieťaťa (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, ďalej len CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. d/ CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP) a dospel k záveru, že dôvody uvádzané otcom v odvolaní sú relevantné a napadnuté rozhodnutie je potrebné zmeniť.

9. Podľa § 28 ods. 1 písm. a) a § 28 ods. 2 Zákona o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

10. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

12. Vyššie citované ustanovenia Zákona o rodine predstavujú hmotnoprávny podklad rozhodovania súdov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov maloletých detí, ktorí spolu nežijú, a ustanovenia § 324 a nasl. CSP v spojení s § 360 a nasl. CMP predstavujú podklad procesnoprávny vtedy, ak to vyžaduje úprava pomerov účastníkov konania pred začatím konania, alebo počas konania ale skôr ako súd rozhodne vo veci samej, prípadne aj po skončení konania vo veci samej. Nedostatok dohody rodičov o podmienkach výkonu ktoréhokoľvek z práv a povinností týkajúcich sa maloletého dieťaťa, môže byť dôvodom pre úpravu príslušnej otázky súdom, v prípade potreby i formou neodkladného opatrenia a to dokonca aj bez návrhu zo strany účastníka (§ 23 ods. 2 CMP v spojení s § 360 ods. 1 CMP).

13. Z obsahu spisu v preskúmvanej veci vyplýva, že rodičia maloletého nežijú od júla 2017 v spoločnej domácnosti, na základe neodkladného opatrenia je maloletý ponechaný v osobnej starostlivosti matky a otec prispieva pravidelným výživným. Keďže v otázke styku otca s maloletým sa rodičia nevedia dohodnúť, súd prvej inštancie správne považoval za potrebné upraviť aj rozsah ich stretávania tak, aby bol zachovaný pravidelný primeraný kontakt dieťaťa s otcom. Takto súd prvej inštancie upravil styk raz týždenne, a to každý párný štvrtok od 17.00 hod. do 19.00 hod. a každú nepárnu nedeľu od 09.00 hod. do 11.00 hod. za prítomnosti matky. Zatiaľ čo matka sa s takto upraveným stykom stotožňuje, otec ho považuje za nepostačujúci na rozvíjanie vzťahu so synom a zároveň považuje prítomnosť matky pri stretnutiach za nedôvodnú a rušivú.

14. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého uznesenia, odvolania otca, ďalších podaní účastníkov konania, ako aj celého predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie síce dospel k správne mu záveru o potrebe neodkladne upraviť pomery účastníkov a správne posúdil danú situáciu, keď dospel k záveru, že je tu odôvodnená potreba rozhodnúť dočasne o úprave styku otca s maloletým synom, ktorý má právo byť vychovávaný oboma rodičmi a zároveň otec má právo podieľať sa na výchove svojho maloletého dieťaťa, pričom prípadná absencia ich stykov do skončenia konania vo veci samej by mohla viesť k citovému odcudzeniu, ktoré sa neskôr iba ťažko napravuje. V záujme zachovania vzťahu medzi rodičom a maloletým dieťaťom a predchádzaniu konfliktov medzi rodičmi je teda bezpochyby daná odôvodnená potreba dočasnej úpravy styku otca s maloletým J. do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému, ktoré toho času prebieha na okresnom súde pod sp. zn. 9P/159/2017. Podľa názoru odvolacieho súdu však okolnosti prípadu, aj s prihliadnutím na uplynutie času od rozhodnutia prvoinštančného súdu, ako aj nové skutočnosti, uvádzané otcom po vydaní tohto rozhodnutia, vyžadujú zmenu úpravy styku čo do rozsahu i podmienok, aby viac zodpovedali záujmu maloletého.

15. Pri posudzovaní tejto otázky odvolací súd vychádzal z rozhodujúcich skutočností, ktoré zatiaľ vyšli najavo a to najmä, že obaja rodičia majú k maloletému vybudované silné citové väzby, otec sa počas spoluzitia rodičov riadne podieľal na osobnej starostlivosti o dieťa a aj po ukončení ich spoluzitia sa s maloletým podľa možností, vytvorených mu matkou dieťaťa a neskôr súdom, stretával. Zároveň zo spisu vyplýva, že ani u jedného z rodičov a to napriek ich vzájomnému poukazovaniu na psychický stav druhého rodiča, nebola osvedčená žiadna psychická porucha a takisto u žiadneho z nich nie sú zistené žiadne faktory, pre ktoré by mala byť pochybnosť o tom, že sa každý z nich dokáže o dieťa sám postarať. Tvrdenie matky, že otec manipuláciu s dieťaťom nezvláda, nie je v konaní ničím podložené a otec to dôrazne popiera. Zároveň niet rozumného dôvodu domnievať sa, že by otec ako plnoletá svojprávna osoba nevedel zabezpečiť úkony súvisiace s bežnou starostlivosťou o jeho syna, keď navyše na tejto starostlivosti participoval v čase ich spoluzitia.

16. Z doterajšieho skráteného dokazovania nie je známa žiadna okolnosť, pre ktorú by nemalo byť otcovi umožnené stýkať sa maloletým v čo najširšom rozsahu, ak pominieme ničím nepodložené tvrdenie matky v odvolaní, že stretnutie otca s maloletým vždy končí plačom dieťaťa a znížením príjmu potravy, proti ktorému stojí tvrdenie otca, že maloletý sa na stretnutie s ním vždy veľmi teší a je v jeho prítomnosti rád. Hoci ide o neodkladné opatrenie, vzhľadom na nízky vek dieťaťa je podľa názoru odvolacieho súdu potrebné zabezpečiť častejšie stretávanie, keďže pre dieťa útleho veku je doba jedného týždňa, počas ktorého rodiča nevidí, príliš dlhá na to, aby sa mohli citové väzby utužovať a ich vzťah rozvíjať. Konanie vo veci samej, zvlášť pokiaľ by v ňom bolo nariadené znalecké dokazovanie, môže trvať dlhšiu dobu, počas ktorej cca 8 hodín čistého času v mesiaci stráveného maloletým s jeho otcom, by pravdepodobne k rozvoju vzťahov počas tohto obdobia nevedlo a neprímerane by znemožnilo otcovi realizovať jeho výchovný vplyv na syna. Z obsahu spisu možno pritom usudzovať, že matka nemieni vychádzať otcovi v ústrety a poskytnúť mu prípadný priestor na širší styk s maloletým než určený súdnym rozhodnutím.

17. Predbežne upravený styk otca s maloletými zabezpečuje legitímny cieľ a to ochranu zdravého vývoja dieťaťa a umožní tak aspoň čiastočné výchovné pôsobenie otca ako toho rodiča, ktorý nemá syna v osobnej starostlivosti. Právo styku rodiča s dieťaťom kompenzuje tak právo mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti. Uvedené právo vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý súčasne garantuje v prípade rozpadu rodiny dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného osobného kontaktu s obidvomi rodičmi. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné väzky s odlúčeným rodičom a dostalo tak príležitosť rozvíjať svoj vzťah s ním, ako aj prejsť svoje city slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča. S tým potom súvisí aj otázka prítomnosti matky pri styku otca s maloletým, ktorú odvolací súd opäť posudzoval cez prizmu najlepšieho záujmu dieťaťa. Berúc do úvahy osobitosti tohto konkrétneho prípadu dospel potom k záveru, že prítomnosť matky pri stretnutiach otca s maloletým v súčasnosti nemá svoje opodstatnenie a dokonca je nežiaduca. Z doterajšieho dokazovania všetko nasvedčuje tomu, že práve skutočnosť, že matka je počas styku prítomná, vyvoláva zbytočné konflikty medzi rodičmi, ktorých svedkom sa tak stáva aj maloletý a tým sa znehodnocuje čas, ktorý by mal byť strávený v pokojnej atmosfére rodičovskej lásky a pozornosti, ktorú otec venuje synovi a nie riešeniu sporov s matkou dieťaťa. V súčasnosti u mal. J. ide už o ročné dieťa, ktoré je na otca zvyknuté a byť v jeho prítomnosti aj bez matky mu nerobí žiadne vážne problémy, čo sa potvrdilo aj pri skúšobnom styku na základe mimosúdnej dohody rodičov (minimálne z vyjadrenia otca vyplýva, že stretnutie prebehlo bez problémov a matka sa k tomuto stretnutiu vôbec nevyjadřila).

18. Vychádzajúc z uvedeného mal odvolací súd za to, že je namieste úprava styku otca s maloletým bez prítomnosti matky, ktorej zotrvávanie na mieste stretnutia nepovažoval ani za potrebné ani za prínosné vzhľadom na účel styku, ktorým má byť umožnenie otcovi, aby aj on vychovával dieťa podľa vlastných predstáv a to bez toho, aby mu matka do nich zasahovala. Odvolací súd poukazuje na ust. § 3 Zákona o rodine, podľa ktorého rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Rodičia majú právo vychovávať deti v zhode s vlastným náboženským a filozofickým presvedčením (1). Rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa (3).

19. Matke prekáža, že otec berie na stretnutia s maloletým aj jeho rodičov, avšak neexistuje, resp. v konaní nebol prezentovaný žiadny relevantný dôvod, pre ktorý by malo byť tomuto bránené. Aj matka maloletého umožňuje dieťaťu styk s jej rodičmi, pričom možno dôvodne pochybovať o tom, že si k tomu vyžiadala od otca súhlas. Je teda prirodzené, že pokiaľ otec nemá zatiaľ možnosť dieťa si brávať do svojej domácnosti a na návštevu k svojim rodičom, využívajú starí rodičia, ktorým vnuk nie je ľahostajný, možnosť vidieť ho aspoň v čase styku s otcom. Nejde tu o žiadnu zakázanú praktiku, ale prejav záujmu o dieťa zo strany rodiny otca. Vzhľadom k tomu, že matka nebude viac pri stretnutiach prítomná, eliminujú sa tak konflikty, ktoré medzi nimi doteraz vznikali.

20. Odvolací súd vedený týmito úvahami, zhodne s názorom kolízneho opatrovníka považoval za vhodné upraviť styk otca s maloletým častejšie a to vždy v trvaní dvoch hodín tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia, keďže dieťa je útleho veku a potrebuje skôr častejšie a kratšie stretnutia. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol maloletý popri ostatnej strave ešte kojenný, v súčasnosti ide už o ročné dieťa, pravdepodobne kojenný nie je a matka to ani netvrdí. Dokonca aj v prípade, že by ho výnimočne matka ešte z času na čas kojila, dvojhodinové stretnutia s otcom tomu nijako nebránia.

21. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 388 CSP zmenil čo do rozsahu a podmienok styku tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Pokiaľ ide o návrh otca na úpravu jedného dlhšieho stretnutia cez víkend tak, aby mohol maloletého brávať k sebe do G., ani odvolací súd nepovažoval takúto úpravu zatiaľ za vhodnú majúc za to, že najskôr by si maloletý mal zvyknúť na otca bez prítomnosti matky a až následne je vhodné rozšíriť tento styk na celodenný, prípadne aj s prespávaním, čo však už bude závisieť od výsledkov dokazovania vo veci samej. Zároveň odvolací súd zmenil tiež miesto stretávania a prispôbil ho potrebám účastníkov konania, ktorí si maloletého odovzdávajú a preberajú v obchodnom dome Aupark v Piešťanoch a uložil rodičom aj povinnosť na predchádzanie prípadných konfliktov, ak by sa styk nemohol z nejakých dôvodov uskutočniť.

22. O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

23. Senát krajského súdu uvedené uznesenie prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z., alebo ak ide o rozhodnutie o starostlivosti o maloletého, styk s maloletým alebo inú ako peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa štvrtej časti CMP.